

Zadanie 1c

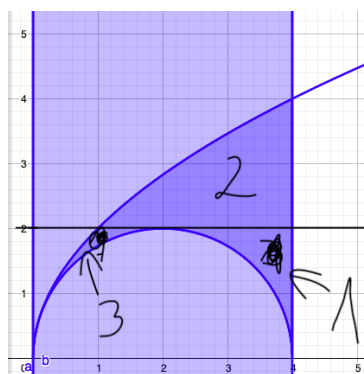
$$\int_0^4 dx \int_{\sqrt{4x-x^2}}^{2\sqrt{x}} f(x, y) dy$$

Z tego widzimy:

$$0 \leq x \leq 4 \quad \sqrt{4x-x^2} \leq y \leq 2\sqrt{x}$$

Naszkicujmy zatem obszar, który jest ograniczony prostymi $x = 0$, $x = 4$ oraz funkcjami $y = 2\sqrt{x}$, $y = \sqrt{4x-x^2}$. Zauważmy, że ostatnią funkcję y możemy przerobić na $y^2 = 4x-x^2 \implies (x-2)^2 + y^2 = 4$, co oznacza okrąg o środku w punkcie $(2,0)$ i promieniu 2.

Poniżej znajduje się rysunek. Dany obszar (zaznaczony ciemniejszym kolorem) podzielono dodatkowo na trzy "podobszary".

Rozważmy z rysunku, zauważając między innymi, że połowa okręgu tworzy parabolę - funkcję o wzorze $y = \frac{1}{4}y^2$ oraz zauważając, że z równości okręgu $(x-2)^2 + y^2 = 4$ mamy równanie: $x = \sqrt{4-y^2} + 2$:

$$\begin{aligned} (1) \quad & \frac{1}{4}y^2 \leq x \leq \sqrt{4-y^2} + 2 \quad 0 \leq y \leq 2 \\ (2) \quad & \frac{1}{4}y^2 \leq x \leq 4 \quad 2 \leq y \leq 4 \\ (3) \quad & \sqrt{4-y^2} + 2 \leq x \leq 4 \quad 0 \leq y \leq 2 \end{aligned}$$

Stąd mamy odpowiedź:

$$\int_0^2 \left(\int_{\frac{1}{4}y^2}^{\sqrt{4-y^2}+2} f(x, y) dx \right) dy + \int_2^4 \left(\int_{\frac{1}{4}y^2}^4 f(x, y) dx \right) dy + \int_0^2 \left(\int_{\sqrt{4-y^2}+2}^4 f(x, y) dx \right) dy$$

Zadanie 2b

$$\iint_D (x^2 + y^2) dx dy; \quad D: y \geq 0, y \leq x^2 + y^2 \leq x$$

Poniżej znajduje się rysunek z widocznym obszarem D . Na początek zamieńmy x i y jako współrzędne biegunowe, czyli: $x = r \cos \phi$, $y = r \sin \phi$. Stąd:

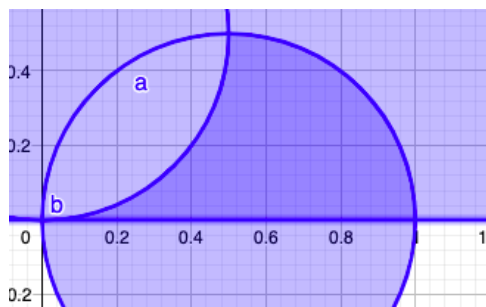
$$x^2 + y^2 = r^2 \cos^2 \phi + r^2 \sin^2 \phi = r^2$$

Podstawiając do nierówności określających nasz obszar (analizujemy tylko obszar $[0, \pi]$) D :

$$r \sin \phi \leq r^2 \leq r \cos \phi \implies \sin \phi \leq r \leq \cos \phi \implies \sin \phi \leq \cos \phi \implies \phi \in [0, \frac{\pi}{4}]$$

Z nierówności $y \geq 0$:

$$r \sin \phi \geq 0 \implies \phi \in [0, \pi]$$

Zatem obszar całkowania Δ w nowych zmiennych określony jest nierównościami $0 \leq \phi \leq \frac{\pi}{4}$, $\sin \phi \leq r \leq \cos \phi$. Tak więc, wobec wzoru na zamianę zmiennych w całce podwójnej, mamy:

$$\begin{aligned} \int \int_D (x^2 + y^2) dx dy &= \int \int_{\Delta} r^3 d\phi dr = \int_0^{\frac{\pi}{4}} d\phi \int_{\sin \phi}^{\cos \phi} r^3 dr = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left[\frac{r^4}{4} \right]_{\sin \phi}^{\cos \phi} d\phi = \\ &= \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(\frac{\cos^4 \phi - \sin^4 \phi}{4} \right) d\phi = \frac{1}{4} \cdot \left[\sin \phi \cos^3 \phi + \frac{3}{8} \left(\phi - \frac{\sin 4\phi}{4} \right) + \frac{\sin^3 \phi \cos \phi}{4} - \frac{3}{8} \left(\phi - \frac{\sin 2\phi}{2} \right) \right]_0^{\frac{\pi}{4}} = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{8} \end{aligned}$$

Zadanie 4b

Zauważmy najpierw, że układ równań z treści zadania możemy przeobrazić równoważnie w:

$$P1 : x^2 + (y - 1)^2 = 1 = 1^2 \text{ i } P2 : x^2 + (y - 2)^2 = 4 = 2^2$$

Stąd widzimy już, że mamy równości dwóch okręgów. Okrąg $P1$ o środku w punkcie $(0,1)$ i promieniu długości 1 oraz $P2$ o środku w punkcie $(0,2)$ i promieniu długości 2. Zatem okręgi te będą do siebie styczne wewnętrznie. Pole obszaru ograniczonego (poprzez układ równań) to więc różnica pól: $|P1 - P2|$. Mamy:

$$P_{P1} = \pi \cdot 1^2 = \pi \quad P_{P2} = \pi \cdot 2^2 = 4\pi$$

Stąd nasza odpowiedź to: $|P1 - P2| = 4\pi - \pi = 3\pi$.

Treść zadania nie wymagała używania całek, a powyższy sposób jest szybki i intuicyjny. Poniżej rysunek obrazujący nasze okręgi.

